

havia rebut aquest tractament. Val la pena repetir-ho: per primer cop s'ha publicat un catàleg seriós de la moneda castellana del segle xv. I l'han fet Antonio Roma i José Luis Braña.

X. S. A.

MODERN

CHARLET, Christian. «Le retour à Monaco du balancier aux têtes de lion de la Monnaie de Paris», *Bulletin de la Société Française de Numismatique*, núm. 9 de l'any 2012, p. 256-262.

El Govern francès i el de Mònaco han acordat la cessió en forma de préstec, per temps il·limitat, d'un volant d'encunyació i d'un trepanador que eren a la Monnaie de Paris. El balanci, que és ornat amb uns artístics caps de lleó, era obra de l'innovador tècnic suís Joan-Pierre Droz, i havia estat adquirit pel príncep Honorat V a França el 1837. Va encunyar monedes del principat entre el 1837 i 1838 i va romandre encara al taller monegasc fins al 1847. Es tracta, doncs, d'una peça que pertany a la història monetària del principat i els francesos han demostrat una notable sensibilitat facilitant aquesta operació. Aniria bé que servís d'exemple i pogués tornar a Barcelona una de les màquines Thonellier que va fer construir vers el 1842 l'expert català Francesc Paradaltas a La Maquinista per a treballar a la seca de Barcelona.

M. Crusafont

ESTRADA-RIUS, Albert. *La lluita contra la moneda falsa a la Barcelona de Felip II (1598-1621)*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2011. 236 p.

Extraordinari treball d'Albert Estrada que va merèixer el premi Conde Garriga a la millor obra numismàtica del 2011. El tema d'estudi és la greu crisi monetària que trasbalsà la Catalunya del primer quart del segle xvii. El fet és que mai ningú s'havia atrevit a publicar una monografia sobre aquesta qüestió, malgrat que les seves conseqüències apareixen com a música de fons en molts articles i narracions, i no sempre relacionats estrictament amb qüestions monetàries. Estrada enfoca el seu treball en la plaga de les falsificacions, però tampoc oblida el paper dels bancs privats, acusats d'especular, manipular i fins i tot adulterar la moneda i finalment conduïts a la fallida l'any 1615, després de la creació del